

Context bij labuitslag biedt patiënten meer houvast

25 januari 2019

Een beter begrip van de uitslagen zorgt er volgens het onderzoek voor dat minder patiënten zelf op internet op zoek gaan naar extra informatie, met het risico om op basis van onbetrouwbare informatie verkeerde conclusies te trekken over de eigen gezondheid. Saltro ging in dit kader [eind 2016 van start](#) met het Uitslagenportaal. Doel was om door context te bieden bij labuitslagen het inzetten op de groeiende betrokkenheid van patiënten bij hun behandeling.

Steeds meer portalen

Er komen in de gezondheidszorg steeds meer online patiëntportalen, voor verschillende doeleinden. Meestal gaat het dan echter om alleen feitelijke testuitslagen (cijferwaarden), zonder verdere duiding, aldus Saltro in een [artikel in ICT&health](#) augustus vorig jaar. En dat terwijl dit laatste juist van cruciaal belang is voor de patiënt. Die kan immers alleen weloverwogen beslissingen nemen als de informatie begrijpelijk is en de onderzoeksresultaten in de juiste context worden geplaatst.

Actiever betrokken bij gezondheid

Eerdere onderzoeken wijzen uit dat patiënten die zelf inzicht en invloed hebben op het verloop van hun ziekte, actiever betrokken zijn bij hun gezondheid en dus ook betere leefstijlkeuzes maken. Dit kan van grote invloed zijn op de doelmatigheid van de zorg. Het uitslagenportaal van Saltro heeft Dals doel laboratoriumuitslagen snel en in begrijpelijke taal met patiënten te delen.

Het portaal biedt patiënten bij het lezen van de uitslagen ondersteuning, zowel visueel als tekstueel. Zo worden de uitslagen in kleuren weergegeven: niet-afwijkende uitslagen zijn groen en afwijkende uitslagen zijn oranje of rood, afhankelijk van de grootte van de afwijking. Daarnaast zijn de uitslagen voorzien van tekstuele toelichting.

Beter beeld van situatie

Patiënten die voor het begrijpen van hun labuitslagen tekstuele en visuele ondersteuning krijgen, blijken zich een beter beeld te vormen van hun situatie dan wanneer mensen alleen de uitslagen krijgen. Dit geldt met name als mensen meer uitslagen tegelijk krijgen, die deels normaal zijn en deels afwijken. Mensen die ondersteuning krijgen, gaan hierdoor minder snel zelf op zoek naar informatie op internet. Dit verkleint het risico dat mensen afgaan op onbetrouwbare informatie.

Bij de vraag aan de patiënten of zij de huisarts zouden bezoeken naar aanleiding van de labuitslagen, is volgens [de studie van Nivel en Saltro](#) geen verschil aangetroffen tussen de patiëntengroepen met en die zonder ondersteuning. De rol van de huisarts in dezen blijft dus bij beide patiëntengroepen gelijk.

Doorontwikkeld met doelgroep

De afgelopen jaren is het Uitslagenportaal in samenspraak met de doelgroep doorontwikkeld, zo vertelde Saltro-bestuursvoorzitter Esther Talboom-Kamp [tijdens het Saltro Outlook event](#) eind vorig jaar. “Om bij onze basis te blijven, kijken wij met patiënten, specialisten en andere zorgpartijen naar nieuwe diagnostische zorgpaden. Maar dat gaat niet vanzelf. We kregen er toch regelmatig van langs omdat we het weer zelf bedachten. Afgelopen jaren hebben we veel geworsteld om samen met patiënten concepten op te zetten.”

Over de studie

Om te ontdekken of de het bieden van visuele en tekstuele ondersteuning leidt tot een beter begrip van labuitslagen en daarmee van de eigen gezondheidssituatie, heeft kennisinstituut Nivel een experimenteel onderzoek gedaan onder 519 leden van het Nivel Consumentenpanel Gezondheidszorg.

De deelnemers leefden zich in een casus in over een patiënt bij wie het bloed werd getest vanwege langdurige vermoeidheid. Allen vulden een vragenlijst in. Voor het beantwoorden van een aantal vragen moesten zij de uitslagen van de bloedtest lezen. Hiertoe kreeg de helft van de respondenten uitslagen te zien die waren voorzien van tekstuele en visuele ondersteuning, de andere helft kreeg slechts de uitslagen. De aanvullende uitleg bood de deelnemers extra houvast, met name wanneer zij verschillende uitslagen in samenhang dienden te interpreteren.